

החלטתי לנהל את הפלוגה בעצמי

המג"ד שהמליץ על העיסטור

"התיישר במקום שבו אחרים השתופפו"

סמטה מרפסת חדר – נשק קל, רימונים וטילי אר.פי.ג'. רשת הקשר הפכה תוך רקות לכליל של צעקות דרייזורים ויטריים, כאשר כל אחד מספר על הפציעות והפגיעות של הטנק שלו. "המפקדים, שהיו חשופים בתא הצריח, היו ההפגעים הראשונים, כך שכמעט כל שדרת הפיקוד של הגדוד תפגעת. אחרי חצי שעה של היסטריה בקשר התולתי לעכל שאין לי גורד. מתוך שישה מ"פ, רק שניים תפקדו והם היו פצועים.

"קראתי למפקרי הפלוגות כזה אחד זה, כדי ליצור קשר ולמנות מפקדים חדשים. נתתי לסגנים את הוראת ה'קבל פיקוד', אבל במקרה של פלוגת הדרג"ש – גם המ"פ, הסמ"פ והמ"מים לא נשמעו. צביקה הורדה ל'משנה', ואני הבנתי, בסעות שמדבר הסמ"פ עצמו, ולכן אמרתי לו לקבל פיקוד, להמשיך להלחם, ולעזוב אותי ברשת הגדודית.

"זיינו בעיר כעשר שעות והבחרו תפקיד בצלחה. תוך כדי לחימה הבנתי שהוא בכלל לא קצין אלא סמל, אבל הוא כבר הוכיח את עצמו. כאשר שתפס פיקוד נלחם, ולכן הוא מצא חן בעיניי. גיליתי שהוא בחור כאיר, לוחם אמין, שהתיישר וזקף קומה במקום שבו האחרים השתופפו. צביתי שכולם ידעו שהכבדו לא ניתן לפי הרגעה. שעל הכתפיים, אלא בתחום להעצמות הנפש שאנחנו מפגינים בשעות לחץ – כי זה המבחן האמיתי".

כשציטטו מוזעיר, המג"ד אסף את כל הגדוד לשיחה, ששימונה הציג אותי במשפט 'זה צביקה צור, ומעכשיו הוא המ"פ של פלוגת הדרג"ש'. הוא אמר לי שגם אם מחר מינע לישט סמ"ל שיהלך אחרי בתפקיד – הוא לא יסכים לא ציפיתי למינוי הזה אבל קיבלתי את המשימה בלי לחסס כאשר כל הזמן ליוותה אותי תחושת זקוקה של לחץ ואחריות. באסיפה של הגדוד כולם היו קצינים ורק אני סמל. אבל כולם ידעו מה הסיפור שלי. התגברתי על תחושת אי-הנוחות, ובאופן טבעי נוצר לי מעמד מיוחד בגדוד.

ידי מחר הגיע המחרש, אל"ם איירי קרן, והעניק לי דרגות-שרה של סג"ם. בשנותיי במילואים התקדמתי עד לדרגת רס"ן.

כך השתניתי

"המלחמה הו שינתה אותי מאוד ונתנה לי נקודות הסתכלות אחרת על חי ועל ישראל. קיבלתי פרופורציה נכונה לבחינת בעיות, ולומדתי הרבה על עצמי. למופע ביום אחד למ"פ שמשפיע על חייהם של אנשים רבים, נתן לי אחריות עצומה. "החלק הקשה ביותר עבורי היה בלידה שלאחר מכן, כששוחחתי עם האנשים בפלוגה שרכים מהם

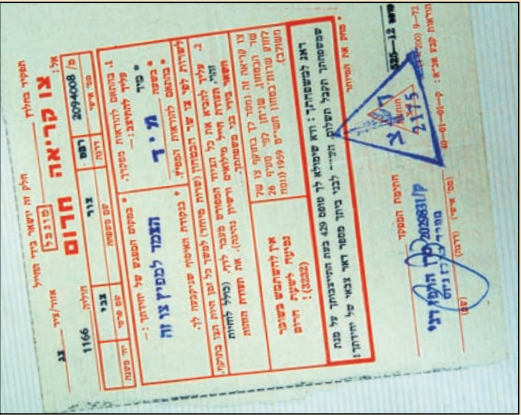
סבלו מהלם קרב. נכנסתי למואץ מבלי להבין לאן אני הולך, ויצאתי אדם יורה יותר בוגר, שמקשיב לסביבה שלי".

העיסטור ואני

"בנוסף לדרגות השרה, המג"ד המליץ להעניק לי גם את עיטור העוז. אני לא חי את העיטור הזה ביומיום, אלא רק מדי פעם כשאני מוזמן להרצות בבתי-ספר או ביחידות בצבא. אני חושב שבארץ שלנו יש פרגון ואוהד למקבלי עיטורים, משום שאנשים מעריכים מעשי גבורה, גם את הקטנים ביותר".

הפץ למזכרת

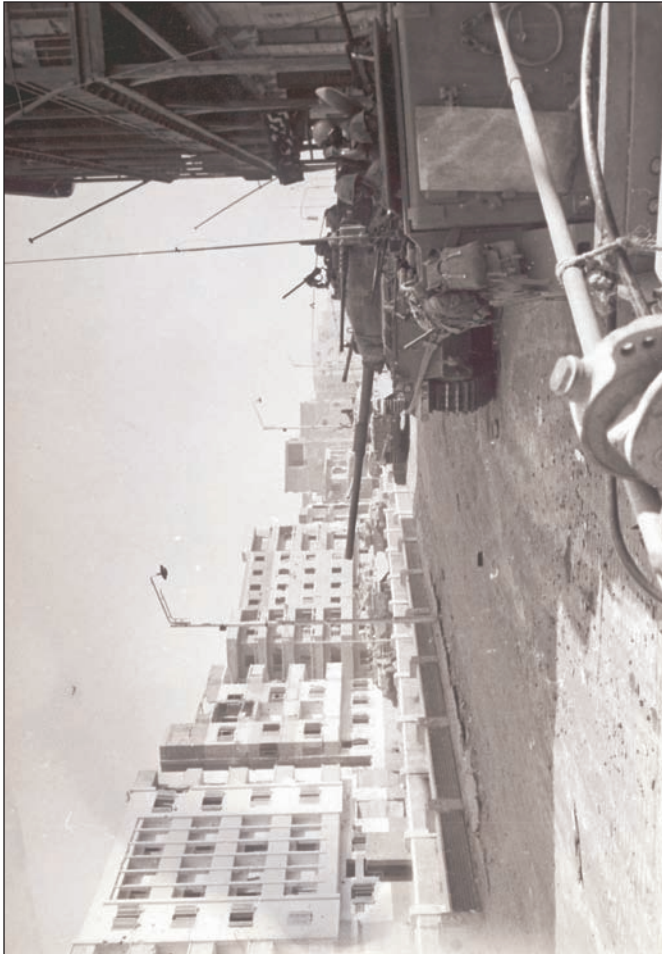
הצו ששינה את חייו

את העמוד הראשון באלבום המלחמה של צביקה צור פותח צו הקריאה המקורי למילואים, אותו קיבל באוקטובר '73. "המלחמה פיצה כחמישה חודשים לאחרי שהשתחררתי מוהשירות הסדיר בחדשים 7, והיא בעצם הייתה את ימי המילואים הראשונים שלי". מספר צור.

"בשבת בצעיריים הייתי בביתו שבקיבוץ גבת, וביחד עם רוב חברי הקיבוץ קיבלתי צו חירום ארום – צו קריאה למילואים. לא ממש הפגנתי שמדובר במלחמה, לא הכרתי את יחידת המילואים אליה אני נוסע ולא כל-כך היה לי מושג מה עושים.

"את הצו בשבו נכתבה דרגתו בטעות כרב"ש – (לר. שומתי אגלי, וכשאשתי סידרה לי את האזניים, היא שמה אותו ראשון. היא החליטה שהוא יפתח את האלבום, אני ככה הכל התחיל בשבילי. לא עולים בי רגשות כעס או תסכול כשאני מסתכל עליו, הוא רק מוכיח לי כמה השתנתי בקיבות".

החז"ם של צביקה צור בסמוך. 5,000 חיילי קומנדו מצרים משלבו רימונים וזרי טילי אר.פי.ג' מהרפפות.

התעוהים באזור טסה ובהלק הצפוני של מרכז סיני, מעל המולח), אמרו לנו שהתפנו וחל"מים ממלחמת העולם השנייה, ללא מינוי ועם גג פתוח. הורדעו לנו שמתארגב פלוגה התגברתית, ומשום שרציית להשתתף בלחימה, עליתי על החל"ם של מפקד פלוגת החרמ"ש של גדר 433 מוהשיבת כפיר, חוי פנט. כיוון שהוכרתי היטב את מערכות הקשר, הפכתי לקשר שלו.

"בערב ה-18 לחדש חנה הגדוד בדורא-סוראר. במשך הלילה יור עלינו קטיושות ואני הרגשתי שאנחנו מחכים למות. למחרת המשכנו לנוע דרומה במסדר לטוהר בסיס טילים של המצרים. מעבר להחימה השוטפת, קיבלנו גם משימות סיוע לגדוד פניוני פצועים, אספקת תזמושת וסייקה של המקומות בהם עבדו הכוחות. גם בעת ביצוע המשימות האלו היינו כל הזמן מאוחר הגדוד ולא נלחמנו בחזית, כך שהרגשתי את הסכנה פחות מאדירים".

הופך למ"פ ברגע

ב-22 לחדש החלה הפסקת האש והראשונה אך משום שעוד לא הגענו אל יעד המשימה הבאה שלנו – העיר סואץ – המשכנו כמותוכנן. לאחר יומיים של נסיעה הגענו בשעות הבוקר אל פאתי העיר. קיבלנו פקודה להיכנס לתוכה, והיינו משוכנעים שלא ממתינ לנו שם אויב ממשי. לא חשבנו שנשקפת לנו סכנה רצינית. מסיבה זו הרשתי לעצמי לצלם את הכניסה אל העיר ואת הבתים.

"נסענו ברחוב הראשי של סואץ, שהורכב מארבעה תריבי נסיעה שבמרכזם פסי רכבת, וכן

בניינים בני שש קומות משני הצדדים. המצרים

תא"ל (מולי) נחום זקן, מי שהיה במהלך מלחמת יום הכיפורים במפקד גדוד הטנקים 433 שנלחם בעיר סואץ, מתאר את הקרב כ"גיוהנום של אש". זקן, שהיה רב"ט פיקוד המרכז ומפקד עוצבת, הוא האיש שמינה את צביקה צור למפקד פלוגה. "הרושם היה שהתקפה לא תלוה בקרב נוראי, משום שלצה"ל היה מעט מאוד מידע מודר-רציני על העיר", משחזר זקן. "ככל שהתקרבנו למרכז העיר דרך הרוחב הראשי, הייר הפך לתופת של אש, תוך עשר דקות הגדוד כולו שותק. הייר היה מכל

להתחממה ולהאות מה עושים עכשיו. תפסתי פיקוד כי ראיתי שאף אחד אחר לא עושה את זה. "צביתי קשר עם המג"ד, סא"ל נחום זקן, ואמרתי לו שמדבר חייל מוכלי של המ"פ שנפגע, ושאני מוליך אותו. הוא אמר לי 'טוב מאוד', וככה התחלתי לתת פקודות – לאן להשיב אש ואיך לנהל את הקרב. החיילים כולם נענו להוראותיי. תוך כדי קרב המג"ד הדרך אותי, והבסוף נסעתי אליו עם החל"ם והוא ראה מי אני לראשונה. הורדעתי לו שאני לא קצין, אבל הוא אמר לי שזה לא מעניין אותו ושאמשיך לעשות את מה שאני עושה. לאורך כל הדרך הוא גיבה אותי לחלוטין והנחה אותי מה לעשות. רק לאחר כשבע שעות של לחימה הגיעו כוחות צנחנים כדי לסייע לנו, ועם רדת החשיכה יצענו מהעיר אל תוניס לילה".

בתום הקרבות

■

"במהלך הקרב בסואץ היו כ-50 איש באחריות. באותו השעות בכלל לא חשבתי אם יש לי מספיק נסיון כדי לפקד עליהם. אלא רק על מה שאני צריך לעשות לא חשבתי. אי אני זמנ הקרק שלי. בחרתי לקחת את ההחלטות ומאחורה השנייה פשוט לא חשבתי על היתר.

כשקיבל את צו המילואים, מיד עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים, היה צביקה צור סמל. הוא לא חשב אפילו לרגע אחר שדרגה זו ומעמדו יעלו עוד יותר עם תום הלחימה המורכבת, ולא שיער שיקבל דרגות סג"ם כלי לעבור בהדר"1.

איך הכל התחיל

"ביום שבת, כמה שעות אחרי קבלת הצו, כבר בגדוד הסיור של עוצבת הפלדה, וכשהילקו את הצוותים לטנקים התברר שאין מקום לכולם. אי אחר לא רצה לצרף אותי לכלי שלו, כיוון שהייתי חדש בגדוד ואיש לא הכיר אותי. יחד עם חיילים נוספים נאלצתי להודנב לסיני אחרי הכוחות באוטובוס המנהולי, שהוביל את הדלק, המזון והתזמושת לגדוד. במשך תשעה ימים נסענו בעורף, לא נלחמנו, והעברנו את הזמן מובלי לעשות שום דבר ממשי.

ב-15 לאוקטובר, כשהיינו על ציר הרוחב של

מי האיש

צביקה צור

קיבל את: עיטור העוז
מות: מלחמת יום הכיפורים
תפקיד: בעת האירוע: איש מילואים בדרגת סמל בגדוד הסיור של עוצבת הפלדה, שלחם בעיר סואץ
תפקיד היום: עובד בחברת "פלסטור-גבת" ור"ד קואופרטיב להובלה